Dosar nr. 3-3643/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

12 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată Cotenco Iulian împotriva Serviciului Vamal, Ministerului Finanțelor, Cancelariei de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces
Pretențiile reclamantului:

La 13 decembrie 2023, Cotenco Iulian a depus o acțiune în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor, Cancelariei de Stat a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării.

În argumentarea acțiunii, reclamantul a menționat că la 07.09.2023, în cancelaria Serviciului Vamal, cu numărul 6168, a înregistrat cererea prin care a solicitat confirmarea (conferirea) gradului special - maior, ofițerului de urmărire penală, șef al Direcției urmărire penală al Serviciului Vamal Iulian Cotenco, calcularea a termenului de deținere a gradului special - maior, atât din instituția de transfer (Centrul Național Anticorupție), cât și în instituția în care a fost efectuat transferul (Serviciul Vamal), confirmarea (conferirea) gradului special - maior, ofițerului de urmărire penală al Serviciului Vamal Iulian Cotenco, calcularea lui Iulian Cotenco a termenului de deținere a gradului special - maior, atât din instituția de transfer (Centrul Național Anticorupție), cât și în instituția în care a fost efectuat transferul (Serviciul Vamal).

Prin actul nr. 6921 din 10.10.2023, Serviciul Vamal a respins solicitarea reclamantului. Nefiind de acord cu actul nr. 6921 din 10.10.2023 al serviciului Vamal, reclamantul la data de 24.10.2023, l-a contestat cu cerere prealabilă cu nr. de înregistrare 30878. La data de 25.10.2023 a fost primit răspuns de la Cancelaria de Stat conform căruia răspunsul la cererea prealabilă urmează să fie formulat de către Serviciul Vamal. La data de 27.10.2023 a fost primit răspunsul de la Ministerul Finanțelor conform căruia cererea prealabilă a fost redirecționată pentru soluționare Serviciului Vamal. La data de 28.11.2023 a fost primit răspunsul cu nr. 28/11-15943 din 24.11.2023 de la Serviciul Vamal prin care cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată, făcându-se trimitere doar la Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 709/2018 din 18.07.2018.

Susține reclamantul că, potrivit pct.3 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.709/2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal ”La

angajarea în cadrul Serviciului Vamal, gradele speciale corespunzătoare funcției se acordă succesiv, indiferent de funcția ocupată, începând cu gradul special inițial „ locotenent al Serviciului Vamal” până la plafonul stabilit pentru funcția respectivă”. De asemenea, referitor la trimiterile Serviciului Vamal din actul administrativ, și anume la pct.4 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr,709/2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, este prevăzut că, nu se permite echivalarea gradelor de calificare, științifice, speciale și militare acordate de alte structuri de ocrotire a normelor de drept cu gradele speciale din cadrul Serviciului Vamal.

Notează reclamantul că un aspect important îl constituie faptul că, prevederile pct.4 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.709/2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, se contrazic, parțial, cu prevederile art.33 alin.(6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, or, la pct. 4 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.709/2018 este prevăzut că, „Nu se permite echivalarea gradelor de calificare. iar la art.33 alin.(6) din Legea nr. 158/2008, este prevăzut că, ”Funcționarul public își păstrează gradul de calificare deținut în cazul promovării în cadrul aceleiași categorii de funcții publice, transferului, detașării interimatului unei funcții publice de conducere, reangajării în serviciul public”. În ce privește referința Serviciului Vamal la Hotărârea Guvernului nr.709/2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, aceasta ar fi aplicabilă la transferul din alte categorii de funcții publice, or, potrivit art.76 din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică, ”Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile legislației muncii, cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legislației speciale care reglementează activitatea funcționarilor public.

Conform art.14 din Legea nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, raporturile de muncă ale ofițerilor de urmărire penală sânt reglementate de Codul muncii, de alte acte legislative și normative care conțin norme ale dreptului muncii, precum și de actele legislative și normative care reglementează activitatea instituțiilor în cadrul cărora sânt constituite organe de urmărire venală, luând-se în vedere particularitățile prevăzute de prezenta lege.

Conform art. 4 alin.(l) din Legea nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, ofițerii de urmărire penală sânt desemnați și își desfășoară activitatea în organele de urmărire penală constituite, conform legii, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Centrului Național Anticorupție.

Conform art.48 alin.(7) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică, transferul la cererea funcționarului public se face într-o funcție publică echivalentă cu funcția publică deținută de funcționarul public sau într-o funcție publică de nivel inferior.

În conformitate cu art. 18 din Legea nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, ofițerilor de urmărire penală li se conferă grade speciale conform actelor normative care reglementează modul și ordinea de acordare a gradelor speciale angajaților din instituțiile în cadrul cărora sânt constituite organe de urmărire penală, iar potrivit Ordinului de transfer nr.91 ps din 07.02.2022, emis de Directorul Centrului Național Anticorupție, ofițerului de urmărire penală Iulian Cotenco, deținea gradul special - maior.

Indică reclamantul că, reieșind din prevederile art. 18, art.22 din Legea nr. 1104 din 06.06,2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și art. 18, art.20 din Legea nr.302 cu privire la Serviciul Vamal, gradele speciale și termenele de deținere a acestora, sunt identice, iar echivalarea acestora, în condițiile Legii nr. 1 58 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și

Legii nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, ar fi una legală și necesară. Mai mult, ce ține de activitatea ofițerilor de urmărire penală în cadrul Serviciului Vamal, atribuțiile și sarcinile acestora diferă de cele ale colaboratorilor vamali, iar controlul asupra activității ofițerilor de urmărire penală, este exercitat de către procuror, conform art.299 din Codul vamal.

Iar un alt aspect important, ce ține de aplicarea Legii speciale, nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, reiese expres din prevederile art.2 și art.4 a Legii menționate, și anume că, ”ofițerii de urmărire penală sânt desemnați și își desfășoară activitatea în organele de urmărire penală constituite, conform legii, în cadrul Ministerului Afacerilor interne, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stai și Centrului Național Anticorupție, iar activitatea ofițerului de urmărire penală este reglementată de Constituția Republicii Moldova, de Codul de procedură penală, de prezenta lege, de alte legi și acte normative, precum și de normele dreptului internațional”, prin ce se prezumă că, ofițerii de urmărire penală, activând în orice instituție în care este instituit organ de urmărire penală, își desfășoară aceeași activitate, cu competențe de efectuare a urmării penale în anumite infracțiuni prevăzute de Codul penal și Codul de procedură penală.

Conform art. 24 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 333/2006 din 10.11.2006, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, inclusiv pentru emiterea/adoptarea unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, pentru încălcarea disciplinei de muncă și săvârșirea unor acțiuni care dezonorează angajatul organului de urmărire penală, ofițerului de urmărire penală i se aplică: d) retrogradarea din grad special.

Susține reclamantul că conferirea unui grad inferior celui deținut sau retrogradarea din grad special, putea surveni numai în baza unei sancțiuni disciplinare, care de fapt nu a fost aplicată ofițerului de urmărire penală Iulian Cotenco, ca urmare nu are temei juridic, ba mai mult este ilegală și încalcă drepturile fundamentale protejate de Lege și Constituția Republicii Moldova.

Totodată reclamantul își întemeiază pretențiile și invocă prevederile art. 21 alin.(1), (2) Cod administrativ, art. 6, art. 69, art. 22, art. 85 alin.(3), art. 24 alin.(1), art. 28 alin.(1), art. 81 alin.(1), art.31, art. 118 alin.(1)-(3) din Cod administrativ.

Raportând actele emise de Serviciul Vamal la aceste prevederi conchide reclamantul că actul nr. 6921 din 10.10.2023 și răspunsul nr. 28/11-15943 din 24.11.2023 nu respectă exigențele legale privind motivarea - motivarea în drept, motivarea în fapt, etc., iar prin urmare reprezintă act administrativ individual defavorabil ilegal.

De asemenea, din motivarea actului administrativ individual trebuie să rezultă aprecierea probelor conform art. 92 Codul administrativ, inclusiv proporționalitatea măsurii de intervenție a autorității publice. Așadar, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Astfel, conform art. 29 Codul administrativ prevede că orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura

întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporționată în raport cu scopul urmărit.

Inter alia, actele administrative individuale contestate contravin principiului securității juridice, încrederii publice și puterii lucrului decis și caracterului obligatoriu și cert. Conform art. 30 Codul administrativ autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Mai mult ca atât actul administrativ individual contestat contravine și art.120 alin.(l) lit.f) Cod Administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă - motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ.

La caz, a fost realizată o activitate administrativa ilegală, la care prevederile Codului administrativ n-au fost aplicate. Remarcă reclamantul că, art. 35 Codul administrativ prevede că autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii. Conform art. 68 lit. a) Codul administrativ prevede că, autoritățile publice sînt obligate să asigure buna organizare și desfășurare a procedurii administrative.

Art. 4 Constituția RM, Drepturile și libertățile omului stipulează: alin.(l) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Art. 12 alin. 1) Cod Civil, prevede că actul, emis de o autoritate publică, ce încalcă drepturile și interesele civile ocrotite de lege ale unei persoane fizice sau juridice va fi declarat de către instanța de judecată nul din momentul adoptării lui.

Potrivit art. 3 al Codului administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținând-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Cere reclamantul, Cotenco Iulian:

-anularea actului nr. 6921 din 10.10.2023 al Serviciului Vamal cu privire la respingerea cererii nr. 6168 dm 07.09.2023;

-anularea răspunsului la cererea prealabilă a Serviciului Vamal nr. 28/11-15943 din 24.11.2023;

- admiterea cererii nr. 6168 din 07.09.2023;

În ședința de judecată reclamantul Cotenco Iulian a susținut cererea de chemare în judecată integral și a solicit admiterea acesteia cu toate motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare in judecată.

Obiecțiile pârâților:

Reprezentantul pârâtului, **Serviciul Vamal**, Budeci Carolina în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea reclamantului și a solicitat respingerea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate în referință, menționând că la data de 06.05.2022, în baza Ordinului nr. 845-p „Cu privire la numirea în funcție a dlui I. Cotenco Aparatul Central”, a fost numit prin transfer din

cadrul Centrului Național Anticorupție dl I. Cotenco, în funcția de inspector superior, Secția urmărire penală și cauze speciale, Direcția urmărire penală, Departamentul antifraudă și conformare și i s-a acordat gradul, corespunzător funcției, de locotenent al Serviciului Vamal. Acest ordin a fost adus la cunoștință dlui Cotenco, contrasemnătură ia data de 10.05.2022.

Menționează pârâtul că, modul de acordare al gradului special corespunzător funcției, este reglementat de pct. 3 și Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 709/2018, pentru punerea în aplicare a Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal: „la angajarea în cadrul Serviciului Vamal, gradele speciale corespunzătoare funcției se acordă succesiv, indiferent de funcția ocupată, începând cu gradul special inițial ”locotenent al Serviciului Vamal” până la plafonul stabilit pentru funcția respective”. Prin urmare, gradul special inițial care poate fi conferit la angajare în cadru Serviciul Vamal este cel de locotenent.

Constată pârâtul că la 06.05.2022, a acordat gradul inițial de locotenent al Serviciului Vamal corespunzător funcției de inspector superior, Secția urmărire penală și cauze speciale, Direcția urmărire penală. Iar la 07.09.2023 Cotenco Iulian a înaintat cerere. Ulterior la 10.10.2023 Serviciul vamal a emis răspuns pe marginea cererii. Cu toate acestea, la 24.10.2023, Serviciul Vamal a înregistrat cu nr. 30878, cererea prealabilă cu privire la contestarea actului administrativ individual ilegal defavorabil. Iar la data de 24.11.2023, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Cu referire la argumentul invocat de reclamant privind particularitățile legale ale statutului de ofițer de urmărire penală, menționează pârâtul că potrivit art. 18 din Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală: „Ofițerilor de urmărire penală li se conferă grade speciale conform actelor normative care reglementează modul și ordinea de acordare a gradelor speciale angajaților din instituțiile în cadrul cărora sunt constituite organe de urmărire penală”. Prin urmare, actul normativ al Serviciului Vamal prin care se conferă gradele speciale este Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal și Hotărârea Guvernului nr. 709/2018, pentru punerea în aplicare a Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal. Totodată, aceste acte normative sunt legi speciale care se aplică prioritar altor acte normative.

Atrage atenția pârâtul că gradul inițial acordat dlui Cotenco, de locotenent al Serviciului Vamal, a fost acordat prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 845-p din 06.05.2022 ”cu privire la numirea în funcție a dlui I. Cotenco Aparatul Central”. Prin acest Ordin reclamantul a fost angajat prin transfer în Serviciul Vamal și anume prin acest Ordin nu a fost preluat gradul de maior, deținut de dl. Cotenco. Respectiv, dl Cotenco cunoștea de gradul acordat de Serviciul Vamal din data de 10.05.2022. Astfel, acest Ordin nu a fost contestat până în prezent, fapt ce denotă că dl Cotenco este de acord cu gradul acordat, iar depunerea cererii nr. 6168 din 07.09.2023 este doar o încercare de a omite contestarea Ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 845-p din 06.05.2022, termenul de contestare, al căruia a expirat.

Conform art. 19 din Lega nr.302/2017, (1) Gradele speciale se conferă corespunzător cu funcțiile deținute; (2) Gradele speciale conferite funcționarului vamal se clasifică în grade speciale inițiale și grade speciale ulterioare; (5) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv, în corespundere cu funcția deținută și la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, precum și cu condiția obținerii cel puțin a calificativului „foarte bine” la ultima evaluare anuală a performanțelor profesionale sau a calificativului „bine” la ultimele două evaluări anuale ale performanțelor profesionale; (10) Se interzice stabilirea unei alte modalități de conferire a gradelor speciale decât cea prevăzută în prezenta lege.

Conform art. 22 alin.(1) din Lega nr.302/2017, la angajarea în Serviciul Vamal, funcționarilor publici, inclusiv celor cu statut special din instanțele judecătorești, din organele

procuraturii, din Ministerul Justiției, din Ministerul Finanțelor, din Serviciul Fiscal de Stat, militarilor și persoanelor din corpul de comandă al Ministerului Afacerilor Interne li se conferă grade speciale în corespundere cu art. 18 și 19.

Totodată, mai menționează pârâtul că, în Parlamentul Republicii Moldova se află pentru examinare Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (art. 22, anexa) nr. de înregistrare 386 h.682 (se anexează). Anume prin acest proiect se prevede modificarea art. 22 din Legea nr. 302/2017 care ar permite echivalarea gradelor speciale conferite în cazul angajării sau al transferului persoanelor din organele securității statului și ordinii publice sau din organele de ocrotire a normelor de drept (inclusive CNA) în Serviciul Vamal. Acest fapt demonstrează încă o data că în prezent legislația nu prevede această echivalare și acțiunile Serviciului Vamal sunt legale și întemeiate.

De asemenea, apreciază pârâtul ca neîntemeiat argumentul reclamantului, privind lipsa motivării actelor emise de Serviciul Vamal. Or, reclamantul nu a luat în considerare că circumstanțele de fapt și de drept au fost enunțate în actul nr. 6921 din 10.10.2023 și răspunsul nr. 28/11-15943 din 24.11.2023. Respectiv, la emiterea actelor administrative, Serviciul Vamal a respectat prevederile art. 118 și a art. 120 Cod administrativ, precum și prevederile Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Pârâtul **Ministerul Finanțelor** în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul acesteia, referință pe marginea acțiunii reclamantului nu a prezentat.

Pârâtul **Cancelaria de Stat** în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin referința depusă la 19.01.2024 a solicitat respingerea acțiunii reclamantului și examinarea cauzei în lipsa acestuia. (f.d. 39-45)

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantului, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei și dosarul administrativ, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar neîntemeiată și pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei și lucrările dosarului administrativ rezultă că, la 07 septembrie 2023, Cotenco Iulian a înregistrat în cadrul Serviciului Vamal, cererea cu nr. 6168, prin care a solicitat conferirea gradelor speciale-maior, deținute până la procedura de transfer, cu calcularea termenelor de deținere a acestora atît din instituția de transfer, Centrul Național Anticorupție, cît și în instituția în care a efectuat transferul, Serviciul Vamal. (f.d.13-16)

La 10 octombrie 2023, Serviciul Vamal a emis răspunsul cu nr. 6921 potrivit căruia a informat reclamantul că, legislația vamală nu prevede echivalarea gradelor speciale obținute anterior în alte autorități publice cu grade speciale ale funcționarului vamal, iar cererea nu poate fi satisfăcută. (f.d. 17)

Ne fiind de acord cu răspunsul Serviciului Vamal nr. 6921 din 10.10.2023, Cotenco Iulian a depus în adresa Ministerului Finanțelor cererea prealabilă înregistrată la 24 octombrie 2023, cu nr. c-751/23. (f.d. 18) Totodată a depus în adresa Cancelariei de Stat cererea prealabilă înregistrată la 24 octombrie 2023, cu nr. 31710. (f.d. 19-20) La fel, a depus la Serviciul Vamal cererea prealabilă înregistrată la 24 octombrie 2023, cu nr. 30878. (f.d. 21-26)

Prin scrisoarea cu nr. 15-06-11301 din 25 octombrie 2023, Cancelaria de Stat a transmis după competență Ministerului Finanțelor pentru examinare cererea prealabilă înregistrată la 24.10.2023. Iar prin scrisoarea cu nr. 04-03/953/1586 din 26 octombrie 2023 Ministerul Finanțelor a transmis după competență Serviciului Vamal cererea prealabilă depusă de Cotenco Iulian la 24.10.2023.(f.d. 27-30)

La 24 noiembrie 2023, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată.(f.d. 31-32)

În dezacord cu soluția Serviciului Vamal, la 13 decembrie 2023, reclamantul Cotenco Iulian s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată. (f.d.-4-9)

Prin prezenta acțiune, reclamantul solicită anularea refuzului Serviciului Vamal nr. 6921 din 10 octombrie 2023 privind echivalarea gradului special și a deciziei nr. 28/11-15943 din 24 noiembrie 2023 emisă la soluționarea cererii prealabile, obligarea conferirii (confirmării) gradului special de maior, ofițerului de urmărire penală al Serviciului Vamal, Iulian Cotenco, calcularea termenului de deținere a gradului special de maior în instituția de transfer și în instituția în care a fost efectuat transferul.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

În privința primei condiții de admisibilitate se constată că, refuzul Serviciului Vamal nr. 6921 din 10 octombrie 2023 privind echivalarea gradului special și decizia nr. 28/11-15943 din 24 noiembrie 2023 emisă la soluționarea cererii prealabile, reprezintă acte administrative individuale, emise pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce efecte în exterior.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, pretinzând încălcarea dreptului său de a i se menține gradul special conferit anterior. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; emiterea unui act administrativ individual.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că, prin cererea prealabilă adresată Serviciului Vamal, Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor la 24 octombrie 2023, reclamantul și-a manifestat dezacordul cu refuzul nr.6921 din 10.10.2023 emis de Serviciul Vamal.

Conform art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Așa cum rezultă din actele cauzei, decizia de soluționare a cererii prealabile a fost emisă la 24.11.2023, iar acțiunea în instanța de judecată a fost depusă la 13.12.2023. (f.d.4-9)

Examinarea condițiilor de admisibilitate expuse supra, în raport cu actele cauzei, impun concluzia că acțiunea a fost formulată și depusă cu respectarea procedurii, în termenul stabilit de Lege și cu respectarea competenței, astfel, fiind admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona și în privința netemeiniciei acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Actele cauzei denotă că potrivit extrasului din ordinul nr. 208 ps din 06 mai 2022 cu privire la eliberarea din serviciul Centrului, Centrul Național Anticorupție a dispus eliberarea din serviciul Centrului Național Anticorupție, conform art. 34 alin. (2) lit.d) din Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la CNA – în caz de transfer în o altă autoritatea publică, maiorul Cotenco Iulian Constantin, ofițer superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale al Direcției nr. 4 în cadrul Direcției generale urmărire penală, de la 06.05.2022.(f.d. 11)

La aceiași dată, Serviciul Vamal a emis ordinul potrivit căruia a numit prin transfer, din cadrul Centrului Național Anticorupție, pe dl Cotenco Iulian Constantin, în funcția de inspector superior, Secția urmărire penală și cauze speciale, Direcția urmărire penală, Departamentul antifraudă și conformare, începând cu data de 10.05.2022. Iar potrivit pct.3 din ordin, reclamantului i s-a conferit gradul special, locotenent al Serviciului vamal. (f.d. 12)

La 07 septembrie 2023, reclamantul Cotenco Iulian a depus în adresa Serviciului Vamal cererea înregistrată cu nr. 6168 prin care a solicitat conferirea gradelor speciale-maior, deținute până la procedura de transfer, cu calcularea termenelor de deținere a acestora atât din instituția de transfer, Centrul Național Anticorupție, cât și în instituția în care a efectuat transferul, Serviciul Vamal. (f.d.13-16)

La 10 octombrie 2023, Serviciul Vamal a emis răspunsul cu nr. 6921 potrivit căruia i-a adus la cunoștință lui Cotenco Iulian că legislația vamală nu prevede echivalarea gradelor speciale obținute anterior în alte autorități publice cu grade speciale ale funcționarului vamal, iar cererea nu poate fi satisfăcută, referindu-se la prevederile pct. 3, 4 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 709/2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal. (f.d. 17)

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

Conform art.3 alin.(1) al Legii nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, activitatea Serviciului Vamal se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului, independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității.

Potrivit prevederilor art.11 alin.(1)-(4) din Legea menționată supra, personalul Serviciului Vamal este constituit din funcționarii publici cu statut special din cadrul Serviciului și personalul contractual (de deservire tehnică și cel auxiliar). Statutul juridic al funcționarului public cu statut special din cadrul Serviciului Vamal (în continuare – funcționar vamal) este reglementat de prezenta lege și este conferit datorită naturii atribuțiilor de serviciu. *Acțiunea Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal în măsura în care acestea nu sunt reglementate prin prezenta lege. Gradele de calificare stabilite prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu se conferă funcționarilor vamali.* În cazul personalului contractual din cadrul Serviciului Vamal, care nu are statut de funcționar vamal, angajat în baza contractului individual de muncă, se aplică prevederile legislației muncii. Drepturile, obligațiile, atribuțiile și competențele personalului Serviciului Vamal se stabilesc prin prezenta lege, prin fișa postului și prin alte acte normative.

Conform art. 18 alin.(1) al Legii menționate supra, Gradele speciale conferite în cadrul Serviciului Vamal sînt următoarele: a) locotenent al Serviciului Vamal; b) locotenent-major al Serviciului Vamal; c) căpitan al Serviciului Vamal; d) maior al Serviciului Vamal; e) locotenent-colonel al Serviciului Vamal; f) colonel al Serviciului Vamal; g) general-maior al Serviciului Vamal; h) general-locotenent al Serviciului Vamal; i) general-colonel al Serviciului Vamal.

Conform art. 19 alin.(1), (2),(5), al Legii menționate supra, (1) Gradele speciale se conferă corespunzător cu funcțiile deținute. (2) Gradele speciale conferite funcționarului vamal se clasifică în grade speciale inițiale și grade speciale ulterioare. (5) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv, în corespundere cu funcția deținută și la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, precum și cu condiția obținerii cel puțin a calificativului „foarte bine” la ultima evaluare anuală a performanțelor profesionale sau a calificativului „bine” la ultimele două evaluări anuale ale performanțelor profesionale.

Conform art. 22 alin.(1) al Legii menționate supra, la angajarea în Serviciul Vamal, funcționarilor publici, inclusiv celor cu statut special din instanțele judecătorești, din organele

procuraturii, din Ministerul Justiției, din Ministerul Finanțelor, din Serviciul Fiscal de Stat, militarilor și persoanelor din corpul de comandă al Ministerului Afacerilor Interne *li se conferă grade speciale în corespundere cu art. 18 și 19.*

Conform art. 26 alin.(1) lit. c) al Legii menționate supra, Ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de funcționarul vamal se face prin: c) transfer.

Conform art. 29 al aceleiași legi, Transferul funcționarului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

În conformitate cu pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 709 din 18.07.2018 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, a fost aprobat Nomenclatorul funcțiilor din Serviciul Vamal și al gradelor speciale corespunzătoare acestora, conform anexei nr.1.

Conform punctului 1, anexa nr. 1 din Nomenclatorul funcțiilor din Serviciul Vamal și al gradelor speciale corespunzătoare acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.709/2018, Nomenclatorul funcțiilor din Serviciul Vamal și al gradelor speciale corespunzătoare acestora stabilește modul de acordare a gradelor speciale potrivit funcției deținute.

Conform punctului 3, anexa nr. 1 din Nomenclatorul funcțiilor din Serviciul Vamal și al gradelor speciale corespunzătoare acestora, la angajarea în cadrul Serviciului Vamal, gradele speciale corespunzătoare funcției se acordă succesiv, indiferent de funcția ocupată, începînd cu gradul special inițial „locotenent al Serviciului Vamal” până la plafonul stabilit pentru funcția respectivă.

Conform punctului 4, anexa nr. 1 din Nomenclatorul citat, nu se permite echivalarea gradelor de calificare, științifice, speciale și militare acordate de alte structuri de ocrotire a normelor de drept cu gradele speciale din cadrul Serviciului Vamal.

Raportând prevederile legale la circumstanțele cauzei instanța de judecată menționează că legislația vamală nu prevede echivalarea gradelor speciale acordate de alte structuri de ocrotire a normelor de drept cu gradele speciale din cadrul Serviciului Vamal. Astfel, acordarea gradelor speciale sunt conferite succesiv, conform termenului de deținere a gradelor speciale. Or potrivit prevederilor art. 19 alin.(10) din Legea nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, interzice stabilirea unei alte modalități de conferire a gradelor speciale decât cea prevăzută în prezenta lege.

Potrivit art. 4 alin. (2) al Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici cu statut special (colaboratorilor serviciului diplomatic, ai serviciului vamal, ai serviciului fiscal de stat, ai organelor apărării, de prevenire și combatere a corupției, securității naționale și ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege) *în partea care nu este reglementată prin legi speciale*.

În conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată apreciază corectă și legală concluzia autorității publice că, gradul special inițial care poate fi conferit la angajare sau transfer în cadru Serviciul Vamal este cel de locotenent, iar legislația nu permite echivalarea gradelor speciale conferite anterior în cazul angajării sau al transferului persoanelor din organele securității statului și ordinii publice sau din organele de ocrotire a normelor de drept.

Instanța de judecată va aprecia drept nefondat argumentul reclamantului că, la caz sunt aplicabile prevederile art. 4 alin. (1) și 14 din Legea nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, care ar permite menținerea gradului special acordat pe parcursul activității sale în această calitate.

Or, conform art. 18 din Legea nr. 333/2006, citată supra, ofițerilor de urmărire penală li se conferă grade speciale *conform actelor normative care reglementează modul și ordinea* de acordare a gradelor speciale angajaților *din instituțiile în cadrul cărora sunt constituite organe de urmărire penală*. Astfel, actul normativ care reglementează activitatea Serviciului Vamal și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul acestuia (Legea nr. 302/2017), în mod expres stabilește gradele speciale care pot fi acordate și consecutivitatea conferirii acestora. Prin urmare, gradul special inițial care poate fi conferit la angajare în cadru Serviciul Vamal este cel de locotenent.

Totodată, instanța de judecată va reține că obligația de a motiva actul administrativ emis a fost respectată de autoritatea publică pârâtă, în cazul dedus judecății, Serviciul Vamal respectând cerințele impuse de art. 118 Cod administrativ. Actul administrativ contestate conțin o motivare completă, cu detalii la temeiurile de fapt și de drept aplicabile.

Rezumând cele relatate, examinând temeiurile invocate de reclamant pentru anularea actului administrativ contestat și coroborându-le cu contraargumentele invocate de autoritatea publică pârâtă, instanța nu a identificat motive de anulare a actului administrativ individual defavorabil – refuzul Serviciului Vamal nr. 6921 din 10 octombrie 2023 privind echivalarea gradului special.

Subsecvent, reținând aceleași argumente, instanța de judecată conchide și asupra netemeiniciei cerinței reclamantului privind anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-15943 din 24 noiembrie 2023 emisă la soluționarea cererii prealabile, obligarea conferirii (confirmării) gradului special de maior, ofițerului de urmărire penală al Serviciului Vamal, Iulian Cotenco, calcularea termenului de deținere a gradului special de maior în instituția de transfer și în instituția în care a fost efectuat transferul.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cotenco Iulian împotriva Serviciului Vamal, Ministerului Finanțelor, Cancelariei de Stat cu privire la anularea refuzului Serviciului Vamal nr. 6921 din 10 octombrie 2023 privind echivalarea gradului special și deciziei nr. 28/11-15943 din 24 noiembrie 2023 emisă la soluționarea cererii prealabile, obligarea conferirii (confirmării) gradului special de maior, ofițerului de urmărire penală al Serviciului Vamal, Iulian Cotenco, calcularea termenului de deținere a gradului special de maior în instituția de transfer și în instituția în care a fost efectuat transferul.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,

Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița